

Az Alkotmánybíróság döntése miatt átmeneti rendelkezés törvénybe iktatására lenne szükség! (2011.05.09.)

Az Alkotmánybíróság megsemmisítette a 98 százalékos különadó törvény visszamenőleges hatályát előíró rendelkezését. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a 2010-es év vonatkozásában jogalkotásra van szükség ahhoz, hogy a törvény kiterjedjen 2010-es évre.

Valóban szükség van a 2010-es évet érintő törvénymódosításra a „folyamatban lévő” ügyek miatt. Az Alkotmánybíróság döntésének ugyanis 2011-re kiható hatálya is van azon ügyekben, amelyekben a jogviszony megszűnése 2011-re esik, de 2010-ben is volt a jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett bevétel.

Példa: a magánszemély jogviszonya 2011. március 31-én szűnt meg. 6 havi munka alóli felmentés illette meg, mely 2010. október 1-én kezdődött. Októberi bérével együtt megkapja a 2010-es szabadságmegváltást is. Mivel csak a jogviszony megszűnésének évében esedékes szabadság megváltás nem képez különadó alapot, ezért ezen összeget is be kell számítani a különadó alapjába. Összesen 4 millió forint jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett bevételt szerzett a magánszemély 2010-ben. 2011-ben március 31-ig összesen 5 millió forint munka alóli felmentésre jutó bért és végkielégítést kapott. A különadó törvény rendelkezése szerint a különadó alapja független attól, hogy kifizetett összeget egy vagy több adóévben kell jövedelemként figyelembe venni. Ennek megfelelően a magánszemély különadó alapja $(4 + 5) - 3,5 = 5,5$ millió forint. A 2011-re eső 5 millió forintból a munkáltató levonta a 98 százalékos különadót. Az Alkotmánybíróság döntése miatt a törvényt csak a hatálybalépését követően megszerzett jövedelmekre lehet alkalmazni, ezért a példabeli esetben a különadó alapjából kiesik a 2010-es 4 millió forint. A 2011-es 5 millió forintból csak $5 - 3,5 = 1,5$ millió forint lenne a különadó alapja.

Fordult a kocka, visszaüthet a NAV téves jogértelmezése.

Az Alkotmánybírósági döntés előtt a 1053K kitöltési útmutató a következőket tartalmazta: „Tehát, ha az Ön részére a különadó-alapot képező jövedelmet több évet érintően fizették ki, **arra az évre kell a különadót bevallani**, amelyben a jogviszony megszűnésére tekintettel kifizetett összege a 2.000.000, illetve 3.500.000 Ft-ot meghaladta.”

Eszerint a példabeli esetben az 5,5 milliós különadó alapot a NAV szerint 2010-re kellett bevallani, mert ebben az évben a kifizetett 4 millió forint meghaladta a 3,5 millió forintot. Az Alkotmánybíróság döntése miatt a példabeli magánszemélynek a

NAV jogértelmezése szerint nem kell különadót fizetnie. A 2010 évre bevallott 5,5 millió különadó alap után megfizetett különadó visszajár.

Természetesen ez nem így van. A törvény szövegében ugyanis az a rész, hogy „A különadó alapja független attól, hogy a kifizetett összeget egy vagy több adóévben kell jövedelemként figyelembe venni” azt jelenti, hogy a következő évben nem lehet ismét levonni a 3,5 millió forintot a különadó alapjából, de a különadó alapot „arányosítani” kell az évek között.

A 2010-es évre javasolt átmeneti rendelkezés például:

„A 2010-es évben a jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett bevételt figyelembe kell venni a 2011-es különadó alapjának meghatározásakor, de a 2010-re eső rész (különadó alap) után nem kell megfizetni a különadót”.

Az átmeneti rendelkezés alapján a példabeli magánszemélynél a 2011-es 5 millió forint teljes egészében különadó alapnak minősülne, mert a 2010-ben a jogviszony megszűnésével összefüggésben megszerzett bevétel, már meghaladta a 3,5 millió forintot. Most változtassuk meg a számpéldát: a magánszemély 2010-es különadó alap számításánál figyelembe veendő összeg nem 4, hanem csak 2 millió forint. Ekkor a javasolt átmeneti rendelkezés alapján a 2011-es 5 milliós bevételt a 2 milliót meghaladó résszel ($3,5 - 2 = 1,5$ millió) csökkenteni kellene. Tehát a különadó alapja $5 - 1,5 = 3,5$ millió lenne.

Ez a javasolt törvénymódosítás megfelelne az Alkotmánybíróság döntésének, mert figyelembe venné a 2010-es jövedelmeket is, de visszamenőlegesen nem adóztatna. A kérdés most már csak az, hogy a kormány is így gondolja-e vagy folytatódik a kötélhúzás az Alkotmánybírósággal és a jogállamisággal?

Angyal József okleveles adószakértő